

**002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
1407**

Σάντη (Αγία Σάντη)

Γ 69 ΠΔΒ

ΠΑΤΡΙΔΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙΣ
ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΓΠΟ

ΛΕΩΝΙΔΑ Χ. ΖΩΗ

(*"Εκδοσεις Ε"*)

25

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Η «ΠΡΟΟΔΟΣ»

1913

ΔΙΦΑΣΤΩΔΙΓΤΑΝ

ΠΟΡΤΟΥΔΟΝ ΚΩΣΤΗΝ ΖΗΤ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΓΤΑΝΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΓΤΑΝΗ

ΠΑΤΡΙΔΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙΣ
ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΥΠΟ¹
ΔΕΟΝΙΔΑ Χ. ΖΩΗ
(*"Έκδοσις Ε'*)

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Η «ΠΡΟΟΔΟΣ»

1913

ΑΙΦΑΝΤΙΑΣΤΑ
ΥΘΕΝΑΣ ΤΟΣΝΙΑΣ

ΣΙΓΗΤΩΝΑ ΕΙΤΑ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΑΙΓΑΙΟΥ ΕΙΤΑ

ΟΙΚΙ

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

ΩΣ ΙΔΙΑ Η
ΖΟΙΟΥ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

ΠΑΤΡΙΔΟΓΡΑΦΙΑ

— Τί λέγεται πατρίς;

— Πατρίς λέγεται ἡ χώρα, τῆς ὅποιας αἱ πόλεις κατοικοῦνται ἀπό ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι ἔχουν τὴν αὐτὴν θρησκείαν καὶ ιστορίαν, τὴν ίδιαν γλῶσσαν, τοὺς αὐτοὺς νόμους καὶ τὰ αὐτὰ Ιδεώδη, ήθη, ἔθιμα καὶ παραδόσεις. Ἰδιαιτέρως δὲ πατρίς λέγεται καὶ ὁ τόπος ὅπου ἐγεννήθημεν καὶ ἀνετράφημεν. (1)

— Πῶς δυνατάζεται ἡ πατρίς σου; καὶ πῶς ἡ γῆ τῆς γεννήσεώς σου;

— Η πατρίς μου δύνατάζεται Ἐλλὰς, καὶ ἡ

(1) Ο διδάσκαλος ὅφείλει νὰ ἀναπτύσσῃ εἰς τοὺς μαθητὰς, ὅτι δυνατὸν νὰ γεννηθῇ τις, ἐκ συμπτώσεως, εἰς χώραν ξένην, δὲν ἔπειται ὅμως ἐκ τούτου, ὅτι πρέπει καὶ νὰ θεωρῇ ταύτην ὡς πατρίδα του, ἐφ' ὅσον δὲν ἔξησε καὶ ἀνετράφη ἐκεῖ. Ἀλλὰ καὶ εἰς ξένην γῆν ἀν ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη τις, δὲν χάνει τὴν ἐθνικότητα τοῦ πατρός του, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπεδίωξε τὸ τοιχύτον διὰ τῆς προσκτήσεως ξένης ὑπηκοότητος. Δέον ἐπίσης νὰ ἔξηγῇ καὶ ὅποιας ὑποχρεώσεις ἔχουμεν εἰς τὴν Πατρίδα, χάριν τῆς προόδου καὶ τοῦ μεγαλείου αὐτῆς.

γῆ τῆς γεννήσεώς μου Ζάκυνθος. Ελαξι δὲ Ἑλλήν
έπειδὴ ἀνήκω εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ Ζακύνθοις,
έπειδὴ ἐγεννήθην ἐν Ζακύνθῳ.

— Τί εἶνε ἡ Ζάκυνθος;

— Ἡ Ζάκυνθος εἶνε μία νῆσος τοῦ βρασιλείου
τῆς Ἑλλάδος καὶ εὑρίσκεται εἰς τὸ Ἰόνιον Πέλαγος;
ἀπέναντι τῆς Πελοποννήσου καὶ πλησίον τῆς Κε-
φαλληνίας.

— Πότεν ὀνομάσθη Ζάκυνθος;

— Ἡ νῆσος μαζὶ ἐλέχει τὸ ὄνομά της ἀπὸ τὸν
Ζάκυνθον, τὸν υἱὸν τοῦ Δαρδάνου, ὁ ὅποῖς ἦλ-
θεν ἀπὸ μίαν πόλιν τῆς Πελοποννήσου, τὴν Ψω-
φίδα, μὲ πολλοὺς ἄνδρας φ 1537 π. Χ. καὶ ἀ-
πώλησεν εἰς αὐτὴν.

— Τί σχῆμα, ποίην περιφέρειν καὶ ποῖον τῆ-
νο; καὶ πλάτος ἔχει ἡ Ζάκυνθος.

— Τὸ σχῆμα τῆς Ζακύνθου εἶνε ὅμοιον μὲ τρί-
γρυντοῦ ἀκανόνιστον. Η περιφέρεια αὐτῆς εἶνε 38 μι-
λῶν, ἡ τοι 107.416 μέτρων, μῆκος ἔχει 37 χιλιό-
μετρα γα: πλάτος 17 χλμ.

— Ποιὰ εἶνε ἡ φυσικὴ κατάστασις τῆς νῆσοι;

— Ἡ Ζάκυνθος εἶε μᾶλλον δρεινὴ ἢ πεδινὴ
χώρα διότι τὰ μὲν 2)3 αὔτης, τὰ βόρεια δηλαδὴ καὶ
τὰ δυτικὰ, εἶνε δρεινά, τὸ δὲ 1)3, τὸ ἀνατολικὸν,
εἶνε πεδινόν. Ἐπιστεύετο δὲ, ἔνεκα τῶν σεισμῶν,
οἱ ὅποιοι συχνὰ συμβαίνουν εἰς τὴν νῆσον μας, τῆς
νάρθης καὶ τῶν διαφέρων θειοπηγῶν της, ὅτι εἶνε
τήρχιστειώδης, ἀλλ' ἡ ἐπιστήμη ἀπέδειξεν ὅτι τοῦτο
εἶναι ἑστραλμένον.

— Ὅπορέρει ἡ νῆσος ἀπὸ σεισμούς;

— Η Ζάκυνθος κατὼ περιόδους προσβάλλεται
ἀπὸ σεισμούς, τῶν ὅποιων οἱ μεγαλύτεροι καὶ

μᾶλλον καταστρεπτικοί ήσαν τῶν ἑτῶν 1514, 1664, 1670, 1742, 1791, 1820, 1840, 1893 καὶ 1912.

— Ποῖου κλίμα όχει η Ζάκυνθος καὶ πῶς ώνομάσθη αὕτη;

— Τὸ κλίμα τῆς Ζακύνθου εἶναι λαμπρόν καὶ ύγιεινὸν, διὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ ξένοι ἀρθενεῖς μεταβαίνουν ἐνταῦθα πρὸς θεραπείαν. "Μενεκκ δὲ τοὺς λαμπροὺς κλίματάς της, τῶν τερπνῶν ἔξοχῶν τῆς καὶ τῆς μαγευτικῆς θέσεως της, ωιουμάσθη η Ζάκυνθος" «Ἄνθιος τῆς Ἀνατολῆς».

— Ποῖα εἶναι τὰ υψηλότερα βουνά τῆς Ζακύνθου;

— Η Ζάκυνθος όχει υψηλὰ βουνά. Τὸν Βραχιώναν (758 μ.) τὴν Κακήν Βραχήν (680 μ.) τὸν Γαητανά (581 μ.) καὶ ἄλλα.

— Εχει λόφους καὶ κοιλάδας καὶ ποῖα;

— Η Ζάκυνθος όχει λόφους τὸν Καβελλάρην καὶ τὸν λόρον, ὅπου εἶναι ἐκτισμένον τόφρούριον. Κοιλάδας δὲ όχει τοῦ Λουχινᾶ, τοῦ Γύρη, τοῦ Μαλαθροῦ, τοῦ Πετρίτη καὶ ἄλλας.

— Εχει ἀκρωτήρια η Ζάκυνθος;

— Η Ζάκυνθος όχει κυρίως τέσσαρα ἀκρωτήρια· τὸν Βασιλικόν, τὸν Γέρακαν, ἥπο τὸν ὅποιον ἔξαγουν πέτρας, τὸ Σχοινάρι, ὅπου υπάρχει φάρος καὶ τὸ Κερί.

— Εχει λίμνας η Ζάκυνθος;

— Η Ζάκυνθος όχει μίαν λίμνην, ἡ ὁποία ξηράζεται κατὰ τὸ θέρος καὶ καλεῖται Λίμνη τοῦ Μακρῆ. Αὔτη τελευταίως χερσοῖς ταινιακαλλιεργεῖται.

— Εχει ποταμούς;

— Η Ζάκυνθος όχει χειμάρρους τινάς, ως τοῦ Δραγανᾶ, τῶν Ἀλυκῶν, τοῦ Τσιλιβῆ, μεγαλύτερος

δὲ ὅλων εἶνε ὁ τοῦ 'Αγίου Χαραλάμπου πρὸς Ν· τῆς πόλεως.

— Ποίους λιμένας ἔχει /ή νῆσός μας;

— 'Η Ζάκυνθος ἔχει δύο λιμένας, τὸν τεγυητὸν λιμένα τῆς πόλεως (700 περίπου μ.) καὶ τὸν φυσικὸν λιμένα τοῦ Κεριοῦ, ἄλλοτε τῆς Νάρθης, ασφαλέστατον, ἀλλ' ἀγρηστον, ἐνεκα τῶν ἐκεῖ ἀναθυμιάσεων.

— Ποῖα νησίδια εἶναι γύρω τῆς Ζακύνθου;

— Γύρω τῆς Ζακύνθου εἶνε τὰ ἔξης ἀκατοίκητα νησίδια· Τὸ Μαραθονῆσι, τὸ Πελούζο. ὁ "Αγιος Σώστης, τὸ Βρῶμι καὶ τὸ Βόιδι. Πρὸς νότον δὲ τῆς Ζακύνθου, 40 περίπου μίλια μακρὰν, εὑρίσκονται αἱ Στροφάδες, δύο μικραὶ νῆσοι, ὃπου εύρισκεται καὶ ἡ πλουσία Μονή τῶν Στροφάδων, ἔχουσα περίπου 40 μοναχούς.

— Ποῖα προιόντα παράγει ἡ Ζάκυνθος.

— Τὰ κυριώτερα προιόντα τῆς Ζακύνθου εἶναι ἡ σταφίς, τὸ ἔλαιον καὶ ὁ οἶνος. Ἐπίσης παράγει ὀλίγον σῖτον, ἄλας, διάφορα ὀπωρικά, λάχανα πολλὰ καὶ διάφορα ἄνθη. Ἐπίσης ἀπὸ τὸ ἔδαφός της ἔξορύσσονται τιτκανόπετραι, γῦψος, διάφοροι λίθοι καὶ πλάκες, τρέφονται δὲ ἵπποι, βόες, αἴγες καὶ ἄλλα κατοικίδια ζῷα.

— Ποια εἶναι ἡ βιομηχνία τῆς νήσου;

— Εἰς τὴν Ζάκυνθον κατασκευάζονται ἔξαιρετος σάπων, μετάξινα καὶ βαμβακερὰ ύφασματα, ποῦδρα, πήλινα ἀγγεῖα, κέραμοι, πλίνθοι, ἀνθοδέσμαι, μανδολάτου, πυρηνέλπιον καὶ οἰνοπνεύματα.

— Ποῖοι εἶναι οἱ κυριώτεροι πόροι τῶν Ζακυνθίων;

— Κυρίως ἡ γεωργία, μικρὰ κτηνοτροφία καὶ

βιομηχανίας ἐν μέρει, τὸ δὲ ἐμπόριον καὶ ἡ βιομηχανία εἶναι ὀλίγον παρημελημένα.

— Πόσους κατὸ κους ἔχει ἡ Ζάκυνθος;

— 'Ο πληθυσμὸς τῆς Ζακύνθου ἀνέρχεται εἰς 45 χιλιάδας περίπου κατοίκους, ἐκ τῶν ὅποιων αἱ 18 χιλιάδες κατοικοῦν εἰς τὴν πόλιν καὶ οἱ λοιποὶ εἰς τὴν ἔξοχὴν τούτων πολλοὶ μεταναστεύουν εἰς Ἀμερικήν.

— Εἰς ποίαν θρησκείαν ἀνήκουν οἱ Ζακύνθιοι;

— 'Εκτὸς ὀλίγων Δυτικῶν, Διαμαρτυρομένων καὶ Ἱευδαίων, ὅλοι οἱ ἄλλοι ἀνήκουν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

— Πῶς διοικεῖται ἑκλησιαστικῶς ἡ Ζάκυνθος;

— Δοιοικεῖται ἀπό ἕνα ισόβιον Ἀρχιερέα, τὸν δοποῖον ἐκλέγει ἡ Ἱερὰ Σύνοδος καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ ἀπό τὸν κλῆρον.

— "Εχει ναούς καὶ μονᾶς ἡ Ζάκυνθος;

— 'Εν Ζακύνθῳ ὑπάρχουν ἀνω τῶν 200 ναῶν, ὑπάρχουν δὲ καὶ μοναστήρια ἀνδρῶν, ὡς ἡ Μονὴ τῶν Στροφάδων—'Αγίου Διονυσίου, ἡ Σπηλαιώτισσα, ἡ Ἀναφωνήτρα, ἡ Σκοπιώτισσα, ὁ Πρόδρομος, ὁ Ἅγιος Γεώργιος εἰς τὰ Κρεμνὰ καὶ ἡ γυναικεία Μονὴ τοῦ Ἅγίου Νικολάου καὶ Τιμίου Προδρόμου ἐντὸς τῆς πόλεως.

— Ποῖος εἶναι ὁ χαρακτὴρ τῶν Ζακύνθιων;

— Οἱ Ζακύνθιοι εἶναι γενναῖοι, φιλοπάτριδες, φιλόδενοι, φίλοι τῶν διασκεδάσεων καὶ τῶν θρησκευτικῶν τελετῶν, εὔθυμοι καὶ τραγουδισταί. Ἀσυγκλοῦνται εἰς τὴν γεωργίαν, τὸ ἐμπόριον, τὴν βομηχανίαν καὶ εἶναι εἰς ἀκρον φιλόπονοι, ἀρκεῖ νὰ εὐρίσκουν ἔργασίαν.

— Ελαύον μέρος εἰς πολέμους οἱ Ζακύνθιοι;

— Οι Ζακύνθιοι έχι μόνον έλαβον μέρος εἰς διαφόρους πολέμους, κατά τὴν ἀρχαιότητα, ἀλλὰ καὶ κατά τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821 καὶ εἰς ἄλλας ἑθνικὰς περιστάσεις μεγάλας ὑπηρεσίας προσήνεγκον εἰς τὴν μητέρα μας 'Ελλάδα.

— Άνεδειξε μεγάλους ἄνδρας ἡ Ζάκυνθος;

— Εἰς τὴν Ζάκυνθον ἐγεννήθησαν διάφοροι μεγάλοι ἄνδρες, οἱ ὅποιοι διεκρίθησαν εἰς τοὺς πολέμους, τὰ γράμματα, τὰς ἐπιστῆμας καὶ τὰς τέχνας. Μεταξὺ αὐτῶν διακρίνονται δ Φελινός, δ Φιλόξενος, δ Ζήνος, δ Λήταρχος, δ Κουτούζης, δ Καντούνης, δ Φώσκολος, δ Κάλβος, δ Σελωμὸς, δ Ρώμας, δ Δομέρδος, δ Λάτας, δ Χιώτης, δ Γαλβάνης, δ Μαρτζώκης καὶ ἄλλοι πολλοί.

— Πώς διοικεῖται πολιτικῶς ἡ Ζάκυνθος;

— Η Ζάκυνθος ἀποτελεῖ μόνη ἓνα διμώνυμον Νομὸν, δ ὅποιος ὑποδιαιρεῖται εἰς δέκα Δήμους καὶ διοικεῖται ἀπὸ ἓνα Νομάρχην καὶ δέκα Δημάρχους. Κάθε δῆμος ἀποτελεῖται ἀπὸ μίαν πρωτεύουσαν καὶ ἀπὸ διάφορα χωρία.

— Ποιοι εἰνει οἱ Δῆμοι, αἱ πρωτεύουσαι καὶ τὰ χωρία των;

1) Δῆμος Ζακυνθίων, πρωτεύουσα Ζάκυνθος (Προστειαὶ ἀντὶ χωρίων: Ἀκρωτήριον, Πόχαλη, Κήποι, Ἀργάσι, Βλόντου, Βασιλικὸν, Καλητέρον, Εγρονάστελλον, Νεραντζούλαις).

2) Δ. Ψωφίδος, πρωτ. Βανάτον (Χωρία. "Αγιας Κήρυκος, Γαϊτάνι, Καλλιπάδων, Κουκουναρία, Ξουρχουλίδι, Σαρακινάδον, Πλάνος, Τσιλιβῆ).

3) Δ. Ἀρκαδίων, πρωτ. Γερακκαρίον, ("Άνω, Μέσον, Κάτω). (Χωρία. Μπελούση, Τραγάκι, 'Αλικανᾶς).

4) Δ. Ψηριατίων, πρωτ. Κατωστάριον. (Χωρία Πη-

γαδάνια, Χαρτάτα).

5) Δ. Μεσογαίων, πρωτ. Σκουλικάδων. (Χωρία "Αγιος Δημήτριος, Φαγγά, Κούκιεση, Δράκα").

6) Δ. Ἀρτεμησίων, πρωτ. Γαλάρον (Μέγα καὶ μικρὸν). (Χωρία. Φιολήτη, Βουγιάτον, Λαγκαδάνια).

7) Δ. Ὁπιταϊδῶν, πρωτ. Μαχαιράδων. (Χωρία. Ρωμήρη, Λαγοπόδον).

8) Δ. Διθακιώτῶν, πρωτ. Πισινώντας. (Χωρία. Μουζάκη, Λούρος, Διθακιὰ, Καλαμάκι).

9) Δ. Ναφθίων, πρωτ. Κοιλιωμένον. (Χωρία. Ἀγαλᾶς, "Αγιος Λέων, Κερί, Γύρι, Καμπί, Λούχα").

10) Δ. Ἐλατίων, πρωτ. Βολίμαις ("Ανω, Κάτω, Μέσον). (Χωρία Ἐξωχώρα, Πλεμοναρεῖον, Ὁρθωνιαῖς).

— "Εμεινεν ἡ αὐτὴ πολιτικὴ διάτρεσις;

— Δυνάμει τοῦ περὶ Κοινοτήτων Νόμου, ὁ Νομὸς Ζακύνθου διηγέρει εἰς ἓνα Δῆμον, τὸν τῆς πόλεως, (ἡ ὅποια περιλαμβάνει, τοὺς συνοικισμοὺς Ἀργάσι, Βλόντου, Βασιλικὸν, Κήποι, Καλητέρον, Νεραντζούλαις, Εηροκάστελον) καὶ εἰς 36 Κοινότητας (δῆλα δὴ μονίμους συνοικισμοὺς ἔχοντας ἄνω τῶν 300 κατοίκων καὶ σχολείον στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως).

— Ποῖαι εἶναι αἱ Κοινότητες;

1) Πόχαλη μετὰ τοῦ Ἀκρωτηρίου.—(2) Γεραναρίον ἄνω (μετὰ τῶν μέσου καὶ κάτω)—(3) Μπελούση.—(4) Τραγάνι.—(5) Φιολήτη.—(6) Γαλάρον.—(7) Λαγκαδάνια.—(8) Μπουγιάτον.—(9) Βολίμαις,—(10) Μαριαῖς.—(11) Πλεμοναρεῖον.—(12) Πισινώντας—(13) Διθακιὰ.—(14) Μουζάκη.—(15) Ρόϊδον.—(16) Σκουλικάδων.—(17) "Αγ. Δημήτριος.—(18) Κούκιεση.—(19) Φαγγά (μετὰ τοῦ Δράκα).—(20) Κοιλιωμένος.—(21) Ἀγαλᾶς.—(22)

"Αγ. Δέων.—(23) Κερολ.—(24) Μαχαιράδων.
(μετὰ τοῦ Λαγοπόδου).—(25) Ρωμήηη.—(26)—
Κατωστάριον (μετὰ τῶν Χαρτάτων).—(27) Πη-
γαδάκια.—(28) Βανάτον (μετὰ τῶν Ἀβριακοῦ,
Κευκουναρίας, Πλάνου, Σχρακινάδων, Χευρχουλίδης).
(29) "Αγιος Κήρουνος.—(30) Γαϊτάνι (μετὰ
τῶν Βιρῶν καὶ Τσιλιβῆ).—(31) Καλλιπάδος.—
(32) 'Αλικανᾶς.—(33) "Εξω χώρα.—(34)
Ορθωνιαῖς.—[35] Καλαμάκι.—[36] Δούχα
(μετὰ τῶν Γύρι καὶ Καμπί).

— Πόσσους βουλευτὰς ἐκλέγει ἡ Ζάκυνθος;

— Εἰς τὴν Ζάκυνθον ἐκλέγονται καὶ στέλλονται εἰς
Ἀθήνας, ως ἀντιπρόσωποι εἰς τὴν βουλὴν τῶν Ἑλλή-
νων, τρεῖς βουλευταῖ.

— Ποῦ εἶναι ἐκτιμένη ἡ πόλις τῆς Ζακύνθου;

— Ἡ πόλις τῆς Ζακύνθου εἶναι ἐκτιμένη πρὸς τὰ
ἀνατολικὰ παράλια τῆς νήσου καὶ εἰς τὸ πλευρὸν
ἔνδει λόφου, εἰς τὴν κερυφὴν τοῦ δρούσου ὑπάρχει
φρούριον Ἐγετικὸν παλαίσιν.

— Αὐτὴ ητο πάντατε ἡ θέσις τῆς πόλεως;

— "Άλλοι ἴστοροι λέγουν, δτι ἡ πόλις ητο ἀλ-
λοτε εἰς τὴν θέσιν Παληγόναστρου ἡ Παληγόχωρα
καὶ ἀλλοι δτι: ητο δρου εἶναι σήμερον. Τὸ βέδαιον
δμω; εἶναι, δτι ἡ μεταναστεύη πόλις ητο ἐντὸς τοῦ
φρουρίου καὶ ἐκεῖ εὑρὼν αὐτὴν οἱ Ἐγετοί τῷ 1483,
δλίγον δὲ κατ' ὀλίγον ἡ νέα πόλις ἦρχεσε νὰ κτίζε-
ται εἰς τὸν αἰγιαλὸν ἀπὸ πολλοὺς ἔργους, οἱ δροῖοι
ἀπώκησαν εἰς τὴν νῆσόν μας, τὴν δροῖαν εἶχον κα-
ταστρέψει καὶ σχεδὸν ἐρημώσει οἱ Τούρκοι.

— Ποια ἀξία λόγου ἔχει ἡ πόλις;

— Ἡ πόλις ἔχει μεγάλας καὶ ώραίας οἰκοδομᾶς,
λαμπρούς γαούς, τῶν δροῖων απουδαιότεροι τοῦ 'Αγ.

Διονυσίου, όπου φυλάσσεται καὶ τὸ "Άγιόν του Λεόφανον, τῆς Φανερωμένης, τῆς Μητροπόλεως, τοῦ Ἀγ. Μάρκου λατινικὸς, ἔχει ὑψηλὰ κωδωνοστάσια, τρεῖς πλατείας δενδροφύτους, μίαν τοῦ Σολωμοῦ, ἀλλὴν τοῦ ἔθνικοῦ Ποιητοῦ, ὃπου εὑρίσκεται καὶ τὸ θέατρον, καὶ ἄλλην τοῦ Ασμβάρδου, πολλὰς ὁδοὺς καὶ ὥραταν παραλίαν ὅδον, λιμενοβραχίονα, εἰς τὸ μέσον τοῦ ὅποιου ὑπάρχει μικρὰ πλατεῖα, ἔχει ἐπίσης νοσοκομεῖον, γηροκομεῖα, δρφανοτροφεῖον, βιβλιοθήκας, ἐνεχυροδανειστήριον, ἀρχειοφυλακεῖον, διάφορα δημόσια καὶ ἴδιωτικὰ σχολεῖα, λέσχας, πολλὰ καταστήματα, ἀτμομηχανᾶς, μηχανὴν ἡλεκτρικοῦ φωτὸς, δύο νεκροταφεῖα, φυλακὰς καὶ ἄλλα.

— Ποίος ἦτο δ "Άγιος Διονύσιος;

— 'Ο "Άγιος Διονύσιος ἐγεννήθη ἀπὸ γονεῖς πλουσίους καὶ εὐγενεῖς, τὸν Νούκιον Σιγούρον καὶ τὴν Παυλίναν Βίλη, τῷ 1547 καὶ ὡνομάσθη παρ' αὐτῷ, Δραγανίγος, ὅτε δ' ἔγινε καλόγγηρος Δανιὴλ καὶ ὅτε ἐχειροτονήθη Ἀρχιεπίσκοπος Αἰγίνης ὡνομάσθη Διονύσιος. Ἡτο ἀνθρωπος ἐνάρετος καὶ εὔσεβης, τόσῳ δὲ χριστιανὸς, ὥστε ἔκρυψε τὸν φονέα τοῦ ἀδελφοῦ του Κωνσταντίνου. "Οταν παρητήθη ἀπὸ τὸν θρόνον τῆς Αἰγίνης, ἤλθεν εἰς Ζάκυνθον καὶ μετέβη εἰς τὴν μονὴν τῆς Ἀναφωνήτρας, ὃπου καὶ ἀπέθανε τῇ 17 Δεκεμβρίου 1622. Τὸ Λείψανόν του μετεφέρθη εἰς Στροφάδας καὶ ἐκεὶ ἐτάφη, ἀλλ' ὑστερὸν ἀπὸ ἔτη ἔξετάρη καὶ ἡ Ἐκκλησία τὸ κατέταξε μεταξὺ τῶν 'Αγίων, ἔνεκα τῶν ἀρετῶν τοῦ 'Αγίου, ὅτε ἔζη καὶ τῶν θαυμάτων του. Τῷ 1717 μετέφερον τὸ Λείψανον εἰς Ζάκυνθον, διότι οἱ Τούρκοι εἶχον κακοποιήσει τοὺς μοναχοὺς τῶν Στροφάδων, διὰ τοῦτο καὶ ἡ Ζάκυνθος ἔορτάζει τὴν 17

Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους, ως ἡμέραν τοῦ θανάτου του, καὶ τὴν 24 Αὐγούστου, ως ἡμέραν τῆς μετακομιδῆς εἰς Ζάκυνθον τοῦ ἀγίου Λειψάνου του.

— Πῶς ἐκυβερνάτο ἄλλοτε ἡ Ζάκυνθός;

— Ἡ Ζάκυνθος κατὰ τὸν παλαιὸν χρόνον ἀπετέλει μέρος τοῦ βασιλείου τῆς Ἱθάκης, ἐπειτα ἐσχηματίσθη δημοκρατία ἐν Ζακύνθῳ, κατόπιν ὑπεδουλώθη ἡ νῆσος καὶ μετὰ διαφόρους κυβερνήσεις τῷ 1483 περιῆλθεν εἰς τὸν Βενετοὺς μέχρι τοῦ 1797, κατόπιν εἰς τὸν Γάλλους δημοκρατικὸν μέχρι τοῦ 1799 ἐπειτα εἰς τὸν Ρωσσοτούρκους, βραδύτερον εἰς τὸν Γάλλους αὐτοκρατορικὸν μέχρι τοῦ 1809, ὅτε ἥλθον οἱ "Αγγλοί, τῷ δὲ 1815 ἡ Ζάκυνθος μετὰ τῶν ἄλλων ἐξ νῆσων τοῦ Ἰονίου πελάγους (Κεριύρας, Παξών, Λευκάδος, Ἱθάκης, Κεφαλληνίας καὶ Κυθήρων, αἱ δποῖαι μετὰ τῆς Ζακύνθου ἀποτελοῦν τὴν Ἐπτάνησον) ἐτέθη ὑπὸ τὴν Προστασίαν τῆς Ἀγγλίας, ως Κράτος ἀνεξάρτητον καὶ ἐλεύθερον μέχρι τῆς 21 Μαΐου 1864, ὅτε ἐγεινεν ἡ "Ερωσις τῆς Ἐπτανήσου μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος.

"Έργα τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως

- **Τὸ πεπρωμένον τοῦ ἐγκλήματος.** Μυθιστορία πρωτότυπος. 'Εν Ζακύνθῳ 1885-σ-64.
- Ugo Foscolo e suo imprigionamento Zante 1888—pag. 13.
- Εἰς τὴν ἀδελφήν μου. Σύντομος ίστορία. 'Εν Ζακ. 1890—σελ. 16.
- **Πατρεῖδοι γραφία Ζακύνθου.** "Εκδ. α'. (1892)
— β'. (1899)—γ'. (1901) καὶ δ'. (1906).
- **Αἱ Μοῦσαι.** Σύγγραμμα περιοδικὸν δις τοῦ μηνὸς ἐκδιδόμενον ἐν Ζακ, ἀπὸ τοῦ 1892.
- **Ο "Άγιος Διονύσιος.** Μελέτη ίστορική. 'Εν Ζακ. 1896—σ—70.
- Αἱ ἐν Ζακύνθῳ Συντεχνίαι. Μελέτη ίστορική. 'Εν Ζακ. 1896—σ—191.
- **Στατιστικὴ τῆς νήσου Ζακύνθου.** Ιστορικαὶ σελίδες. 'Εν Ζακ. 1896—σ—24.
- **Λεξικὸν ίστορικὸν καὶ φελολογικὸν Ζακ.** 'Εν Ζακ. Τομ. Α'. (Α—Γ) 1899 καὶ Τομ. Β'. (Δ—Μ) 1901
- **Η Δημοσία Βιβλιοθήκη Ζακύνθου.** Μελέτη ἐν Ζακ. 1899—σελ. 19.
- Αἱ ἐν Ζακύνθῳ Μοναχοί. Μελέτη ίστορική. 'Εν Ζακ. 1900—σ—109.
- "Αλλαὶ μελέται ἐν περιοδικοῖς καὶ ἡμερολογίοις, ἔνοις καὶ 'Ελληνικοῖς.
- **Οἱ ἐν Ζακύνθῳ σεισμοὶ** (Μοῦσαι) — "Ορια καὶ ὄνομασία δήμων Ζακύνθου (αὐτόθι). — 'Εκκλ. ἔγγραφα («'Εκκλ. 'Αλήθεια» Κ) πόλεως) — Βυζαντεῖνά λεέψαντα ἐν Ζακ. (αὐτόθι). — **Τὸ Φρούριον Ζακ.** ('Ελπίς) — Une Reine déchue («Graecia Paris) — Profughi italiani nelle sette Isole. (Cronache....Roma) βιογραφίαι, μεταφράσεις κτλ.

:

0020563897

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

